

Af Stine Bærentzen, kommunikationsmedarbejder
Foto: Frank Cilius

På udkig efter vand 50 meter nede i jorden

Brøndborerne fra A. Højfeldt er her i gang med at blande boremudder, som sammen med et lufttryk skal holde boringen åben, mens borehovedet drejer sig ned i jorden.

Boringen skal gerne være så dyb som mulig, fordi det grundvand, der ligger dybt nede i jorden ofte er bedre beskyttet mod pesticider. Især hvis vandet ligger under beskyttende lerlag, som pesticider har svært ved at trænge igennem.

Boringen på Helnæs skal dog heller ikke gå for langt ned i undergrunden, hvor vandet er salt.

På en lille mark på halvøen Helnæs summer det på denne efterårsdag af aktivitet og glæde over endelig at være i gang med at etablere en ny boring efter lang tids forberedelse med analyser, finansiering og tilladelse fra kommunen.

Sammen med kollegerne i bestyrelsen på Helnæs Vandværk er formand Thomas Rasmussen mødt op for at se med, når rådgivningsfirmaet Rambøll og brøndborerfirmaet A. Højfeldt begynder at bore 50-60 meter ned i undergrunden for at finde rent vand. Hvis alt går godt, får vandværket snart en ekstra boring, der skal erstatte den gamle med pesticidresten desphenyl-chloridazon.

”Hvis det hele lykkes, betyder det rigtig meget, for så kan vi sikre vandforsyningen i rigtig mange år fremover til en fornuftig pris. Det er meget værre, hvis vi ikke finder godt vand, for så skal vi lave en ringforbindelse over til Fyn, og det er et stort og dyrt projekt”, siger Thomas Rasmussen og fortsætter:

”Vi har mange penge på højkant, og det er risikofyldt at etablere boringen, blandt andet fordi vi endnu ikke ved, om vi finder rent vand. Men jeg har høje forventninger til, at alt går efter planen, fordi vi sammen med Rambøll har lavet et godt forarbejde”.

Det er projektleder og geolog Britt Boye Thrane fra Rambøll, der har hjulpet vandværket med at finde et godt sted at etablere den nye boring. Det har hun blandt andet gjort ved hjælp af informationer fra Miljøstyrelsens kortlægning af grundvandet, som viser kvaliteten, sårbarheden og størrelsen af grundvandsmagasinerne under ca. 40 procent af Danmarks areal.

”Vi har en masse kortlægning, som vi støtter os til, men om vi finder vand i dag, det er jo altid spændende. Selv om vi har gjort et godt forarbejde, er der en usikkerhed tilbage, når det er naturen, vi arbejder med. Derfor har jeg altid sommerfugle i maven, når vi starter sådan en boring op”, siger hun.

Fandt vandt i 39-52 meters dybde

Rambøll og A. Højfeldt fortsatte med at bore ned i undergrunden efter vores besøg, og alt gik efter planen. De fandt nemlig rent grundvand i 39-52 meters dybde, og boringen er i dag etableret.

Helnæs er en halvø på 13 km² på Sydvestfyn. Den er forbundet med Fyn via den 1,5 km lange, naturlige dæmning, Langøre.

Hvorfor skal boringen være netop her?

Rambøll sporede sig ind på, at den nye boring skulle ligge på denne mark ved at kigge på data i grundvandskortlægningen, og ved at køre en tur på Helnæs sammen med medlemmer af vandværkets bestyrelse for at kigge på et par områder med mulighed for at finde rent vand.

”Her er det jo guld værd, at medlemmerne af bestyrelsen har lokalkendskab. De kunne for eksempel fortælle, hvor der formentligt er sprøjtet med pesticider, og det har jo betydning for, hvor vi vælger at bore”, siger geolog og projektleder i Rambøll Britt Boye Thrane.

”Til sidst endte vi her, hvor vi står nu, og det er i princippet lidt sårbart at etablere en boring her, fordi den anden boring, som vandværket har, henter vand fra samme grundvandsmagasin 250 meter herfra. Så hvis magasinet bliver forurenet, rammer det begge borer, men vi er på en ø, og derfor må vi tage det, vi kan få”.

Helnæs Vandværk

Forbrugere: 317

Antal borer: 2 stk.

**Udpumpet mængde:
38.861 m³**

Hver gang der bliver boret en meter længere ned i jorden, bliver der taget en ny spand med jord. Jordprøven bliver lagt på en fiberdug sammen med jordprøverne fra de andre jordlag.

Projektleder Britt Boye Thrane fra Rambøll analyserer alle jordprøver blandt andet for at følge med i, hvor tykt lerlaget over grundvandet er.

Grundvandet ligger typisk i et sandlag, og derfor siger prøverne også noget om, hvornår boret er nået ned til grundvandet.

I 2017 fandt Helnæs Vandværk desphenyl-chloridazon over grænseværdien i denne boring, som nu skal sløjfes og erstattes af en ny med rent vand.

◀ Dette vand er hentet fra en etableret boring 250 meter herfra, og vandet sikrer, at boringen ikke kollapser. Vandet løber i ring mellem den nye boring og denne blå container.